

“Hem hayat, o kadar nezih ve temizdir ki; iki vechi, yani mülk ve melekûtiyet vecihleri temizdir, pâktır, şeffaftır.” Hayatın mülk ve melekûtiyet cephesinin temiz, şeffaf ve pak olmasını biraz izah eder misiniz?

Yasin Sûresinin son ayet-i kerimesinde "**her şeyin melekûtunun Allah'ın elinde olduğu**" beyan ediliyor. Ayette geçen **melekût** kelimesine **hükümrancılık, malikiyet** manaları veriliyor. Her şeyin dışı da içi de evveli de ahiri de zahiri de batını da Allah'ın mülküdür ve onun hakimiyeti altında vazife görmektedir.

Mesnevî-i Nuriye'de "**Her şeyin içine melekût, dışına da mülk denir.**" ifadesi geçer.

Melekutu elinde tutanın, mülke de hükmettiği açık bir hakikattir. İnsanı örnek alırsak, insanın bedeni de ruhu da Allah'ın mahlukudur, Onun mülküdür, O'nun hükmü altındadır. Beden mülk, ruh melekut olarak düşünüldüğünde, elbette ruha hükmeden, onun emri altındaki bedenin da hakimi olacaktır. Melekutun bir de hadiselerin bilinmeyen hikmet yönü manası da vardır. İşte zahiren şer ve çirkin görünen nice hadiselerin hakikatte hayırlı ve güzel oldukları ayet-i kerimede haber verilmektedir.

“Olur ki, bir şey sizin için hayırlı iken, siz onu hoş görmezsiniz. Yine olur ki, bir şey sizin için kötü iken, siz onu seversiniz. Allah bilir, siz bilmezsiniz.” (Bakara, 2/216)

İşte, güzelliği doğrudan görünemeyen ve sathî bir bakışla çirkin zannedilen şeylerin yaratılmasında sebepler perde olarak görev almışlardır. Onların perdelik yapma görevleri sadece mülk cihetinde söz konusudur. Melekûtiyet cihetinde hiçbir tesirleri ve hisseleri yoktur.

“... Kusur ve za'fiyetten hâlî olmayan esbab-ı kesîreden hiçbir sebep, bir müsebbebi omuzuna kaldıramaz.”(1)

Meselâ hastalıklara; mikroplar, trafik kazaları, hava muhalefeti gibi şeyler perde olurlar. Hastalığın melekûtiyet ciheti, yani günahlara kefarete olması, sabretmek şartıyla insanı manen yükseltmesi, kalbin bu dünya hayatından ahiret hayatına

teveccüh etmesi gibi güzel yönleri ilk bakışta görülmezler. İnsanlar, hastalığın mülk cihetindeki rahatsız edici hallerine bakarak şikâyet yoluna gitmesinler diye hastalığa sebep olan şeyler perde görevi yaparlar. İnsanın nefsi itirazlarını o sebeplere yapar, onlardan şikâyetçi olmakla isyan belasından kurtulur.

Ölümün de mülk ciheti çirkin görünür, ama melekûtiyet ciheti, müminlerin bu dünyadan daha güzel bir âleme göç etmeleridir. Bu göç hadisesinde ölüme sebep olan şeylerin ve hadiselerin hiçbir tesirleri yoktur.

Hayat her yönüyle güzel, nezih ve temiz olduğu için, onun yaratılmasında sebeplere bir görev düşmez. Hayatın mülk ciheti de melekût ciheti de güzeldir. Yani hayat her yönüyle ve her şeyiyle bir güzellik kaynağıdır. Kaldı ki, hayatın **“güneş, hava, su gibi hayattan mahrum olan sebeplerin eliyle meydana gelmesi”** aklen muhaldir.

(1) bk. [Mesnevî-i Nuriye, Hubab.](#)